

Eingin skattalætti í ein mansaldur: Skattaprošentið verður at drepa fleiri kommunur

ÁKI BERTHOLDSEN

-Í nógvum kommunum er so tungt at liva, at sjálvt tey, sum eru í bestu árum í dag, fáa neyvan nakrantíð skattalætta.

-Tí fara fólk at flýggja úr dýrum kommunum, í kommunur har tað er biligari at liva.

-Skulu partar av landinum ikki doyggja út, kann ein loysn verða at finna eina skipan so at skattaprošentið verður javnari um alt landið.

Jógvan Krosslá, býráðsformaður í Vági hevur eina dapra mynd av støðuni hjá nógvum, føroyskum kommunum.

Á aðalfundi í Føroya Kommunufelag síðsta leygardag, umrøddi hann eitt vandamál, sum hann heldur vera tað størsta fyri livilíkindum í nógvum føroyskum bygdom: Skattaprošentið.

Jógvan Krosslá ivast ikki í, at skattaprošentið fer at drepa nógvir føroyskar bygdir, serliga í útjaðaranum í landinum.

-Einir 22.000 føroyingar búa í kommunum, sum eru limir í Føroya Komm-

unufelag, og býráðsformaðurin í Vági heldur, at av teimum býr helvtin í kommunum, sum eru so illa fyri, at tey hava eina tunga framtíð fyri sær.

-Skattaprošentið í hesum kommunum er so høgt, og tað eru neyvan útlit til, at tað kann sæstast niður tey fyrstu, heilt nógvu árin.

Tungt í Suðuroynni

Býráðsformaðurin í Vági segði, at t.d. í Suðuroynni fer at verða tungt at liva í nógv ár frammyvir.

-Skattaprošentið er 23 % í teimum størstu kommunum, og tað er neyvan hugsandi, at tey, sum í dag eru í bestu árum, nakrantíð fara at uppliva, at skattaprošentið verður sett niður.

-Men hinvegin er sannlíkt, at skattaprošentið í Havni fer at verða 16% tey komandi árin, sum er tað lægsta, sum er loytt.

-Hesin ójavn í skattaprošentinum fer sum frá líður at fáa álvarsligar avleiðingar fyri tey øki í landinum, sum hava høgt skattaprošent, og tað verður ein spurningur, um ikki summi øki í landinum heilt fara at doyggja út.

Skal útjaðarin í Føroyum ikki doyggja út, verður neyðugt at skattaprošentið í Føroyum verður javnari, tí annars flýggja fólk úr dýrum kommunum, í biligari, sigur Jógvan Krosslá.

Flyta í biligar kommunur

Jógvan Krosslá sigur, at tá ið fólk seta búgva er tað dýrt. Tí er einki at ivast í, at tey kanna eftir, hvat tey hava eftir av lønini, tá ið skattur er góldin, tí tað er jú netto-

lønin, sum er avgerðandi fyri gjaldførið hjá tí einstaka.

-Í tí sambandinum er heldur einki at ivast í, at fólk fara at venda eyguni ímóti Havni og plássunum rúndanum Havni, tí har er skattatryggtið nógv lægri enn úti um landið.

Jógvan Krosslá varð heilt bíbilskur, tá ið hann samanbar Føroyar við eitt træ við átjan greinum, og seytjan av teimum bóru frukt.

-Um nókur ár verða bert einstakar fruktir á ystu greinum, men á teimum stóru greinum, nær bulinum, fara stór tyssi at hanga.

Jógvan Krosslá helt, at henda gongdin er í stríð við alt, sum vit halda vera føroyskt.

-Eitt er, at roynt verður at savna alt í stórar eindir úti í Evropa.

-Men Føroyar eru eitt oyggja- og bygðasamfelag og soleiðis eiga vit at varðveita tær.

-Royna vit ikki at halda fast um samfelagið, sum tað sær út nú, er tann dagur kanska ikki so fjardur, tá ið tað bara verður pláss fyri 25.000 føroyingum í Føroyum, sum summir danir hava málborið seg.

-Jógvan Krosslá segði, at

fólkaflytingin er eitt vandamál, men tað er ikki bara flytingin av landinum, sum er ein vansi, men sanniliga eisini flytingin úr útjaðaranum í Føroyum, inn á „meginlandið“.

Vágur vekk eftir 10 árum

At lýsa hættsligu gongdina nevndi býráðsformaðurin í Vági nøkur dømi.

Í 1995 var gongdin í kommunum í Suðuroynni henda tann skeiva vegin:

Hvalba - 15 fólk
Tvøroyri - 38 fólk
Fámjin - 6 fólk
Hov - 6 fólk
Porkeri - 13 fólk
Vágur - 16 fólk
Sumba - 26 fólk

Tvs, at bara í 1995 minkaði fólkatalið í Suðuroynni 120 fólk. Tað er ein bygð sum Fámjin. Verður hetta gongdin í 10 ár, er ein bygð sum Vágur burtur.

Gongdin í Sandoyinni hevur verið henda, eisini tann skeiva vegin:

Sandur - 10 fólk
Skopun - 18 fólk
Skálavík - 3 fólk
Húsavík - 5 fólk

Tvs, at tilsamans minkaði fólkatalið 30 fólk í Sandoyinni, bara í 1995.

Fólkatalið í Skúvoy minkaði 2 fólk í fjør.

-Tjela vit so alt økið sunnanfyri Skopunarfjørð saman, minkaði fólkatalið her heili 152 fólk, bara í fjør.

Tað er tað sama sum at víska Húsavík av Føroyakortinum.

Verður gongdin tann sama komandi 10 árin, minskar fólkatalið so nógv, at tað svarar til, at øll Sandoyggin og Skúvoyggin verða avtoftaðar.

Taka vit so Havni aftur ímóti, vaks hon 87 fólk í fjør.

-Tvs, at um 10 ár búa

Havn, enn tað gera nú. Men helst elvir tað ójavnna skattatryggti til, at Havni helst fer at vaks enn meiri, sigur Jógvan Krosslá.

Útjavna skattakrónur

Jógvan Krosslá sigur, at tað er bara ein máti at sleppa undan hesi vanlukkuligu gongd og tað er at finna onkra skipan, so at skattaprošentið verður meiri javnt yvir alt landið.

-Eg haldi eisini, at fleiri og fleiri áðanna, at henda kommunala útjavning má til, skulu útjaðraplássunum verða liv lagað.

Jógvan Krosslá sigur, at fáa vit eina slíka útjavning, verður helst neyðugt at kommunurnar verða færr og størri, tí tað verður vónleyst at javna út millum 50 kommunur.

Men, hvussu nógvir kommunurnar skulu vera, er ilt at siga, sigur Jógvan Krosslá.

Gasskomfýrar á goymslu

Nýbæd

Føroya Gasssøla

Akranesgata 2 - Tórshavn
(v/ Velbastaðvegin) - Tlf. 15544

Bergmenn og Sólva á Skarv

Í samband við stóru Danmarkarferðina hjá dansibólkinum Bergmenn og sangarinnunu Sólva, verður eisini spælt til dans á navnframa føroyska vertshúsinum í Pilestræde, Skarv.

Hetta er fyrstu ferð í longri tíð, at tónleikar-bólkur hevur spælt til dans á Skarv. Mest vanligt er diskotek.

Dagurin 15. mars ella komandi friggjadagur verður strævin hjá Bergmonnum. Teir skulu fyrst spæla í Føroyahúsinum frá kløkk- an 20-23 og síðan gongur leiðin oman á Skarv, har spælt verður frá miðnætt og til kløkkan fyra á morgni.

